

2024

Resum executiu

Informe anual

**Estat de la cultura
i de les arts**

Co NC A

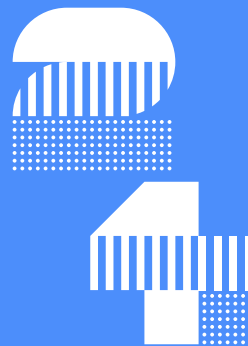
Consell Nacional
de la Cultura i de les Arts

**Generalitat
de Catalunya**

INFORME ANUAL SOBRE L'ESTAT DE LA CULTURA I DE LES ARTS 2024

Resum executiu

Continguts

L'Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts és una eina clau per fer el seguiment de l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya. Amb una mirada transversal i crítica, aquest document recull cada any els principals esdeveniments, tendències i polítiques culturals que han marcat el sector, alhora que ofereix dades, reflexions i propostes per enfortir l'ecosistema cultural del país. L'informe no només actua com a radiografia de l'any anterior, sinó que també vol ser una eina útil per a la presa de decisions i per al disseny de polítiques públiques més eficaces i equitatives.

En l'edició d'enguany, el CoNCA ha volgut posar el focus en una qüestió estructural i urgent: les condicions de treball dels artistes i professionals de la cultura. Per aquest motiu, el capítol 4 de l'informe es dedica íntegrament a presentar els resultats d'una enquesta específica sobre aquesta temàtica. La iniciativa respon a la voluntat del CoNCA de contribuir a una diagnosi rigorosa i compartida sobre la precarietat laboral, la intermitència, les desigualtats i els reptes estructurals que afecten el conjunt del sector cultural. L'objectiu és generar coneixement útil per impulsar millores reals en les condicions de vida i laborals de les persones que sostenen la cultura del país.

El primer capítol de l'informe, l'anomenat «Esdeveniments i tendències», incorpora el relat sobre com els sectors culturals han viscut l'any 2024, un període marcat per la millora de la facturació i la recuperació d'espectadors de la major part dels sectors, per l'increment del pressupost públic en cultura dels darrers anys, per l'impacte de la intel·ligència artificial i per les crítiques de precarització dels treballadors d'alguns sectors culturals. Tot això, a partir de la mirada de diferents signatures convidades expertes en el seu camp d'incidència.

A més, l'informe incorpora un capítol d'articles exploratoris que aprofundeixen en tres àmbits d'especial rellevància per al futur de la cultura: els drets culturals, com a marc de referència per a unes polítiques més justes i inclusives; l'impacte de la intel·ligència artificial en els sectors culturals, amb les seves oportunitats i riscos, i la cultura científica, com a eina clau per a una ciutadania crítica i informada. Aquests articles ofereixen una mirada prospectiva i interseccional que enriqueix el debat cultural contemporani.

El tercer capítol de l'informe ofereix una anàlisi detallada de les polítiques culturals desenvolupades durant l'any 2024, abordades des de tres àmbits institucionals: el Parlament de Catalunya, el Govern de la Generalitat i el Departament de Cultura. Aquesta anàlisi permet identificar les prioritats polítiques, els debats legislatius i les accions executives que han tingut un impacte directe en el sector cultural. Entre els aspectes més destacats, s'hi inclou el seguiment del compromís d'augmentar el pressupost destinat a cultura, que ha mantingut l'1,5% del pressupost autonòmic tot i la pròrroga dels pressupostos l'any 2024.

Aquest capítol també incorpora de manera estructurada una mirada específica sobre les polítiques culturals locals, en la qual es reconeix el paper fonamental que tenen els ajuntaments i les diputacions en la promoció, el finançament i la dinamització de la vida cultural arreu del territori. Aquesta inclusió permet fer visibles bones pràctiques municipals, identificar desigualtats territorials i reivindicar la diversitat de models de gestió cultural que conviuen a Catalunya.

El quart capítol de l'informe esdevé el nucli central d'aquesta edició, ja que està dedicat íntegrament a l'anàlisi de les condicions de treball en el sector cultural. Aquesta temàtica ha estat abordada pel CoNCA mitjançant una enquesta específica que ofereix una radiografia precisa i actualitzada de qüestions com els nivells salarials, la intermitència laboral, la precarietat econòmica, les desigualtats de gènere, la conciliació, la protecció social o la formació contínua. Aquest capítol també incorpora lectures interpretatives i reflexions crítiques que ajuden a contextualitzar les dades i a entendre els factors que perpetuen la vulnerabilitat del sector. L'objectiu és posar les condicions laborals al centre del debat cultural i oferir eines de diagnòstic i incidència per a les administracions públiques, els agents socials i les organitzacions professionals.

El cinquè capítol recull i analitza les principals dades i indicadors culturals disponibles a Catalunya per tal d'oferir una visió quantitativa i estructurada de l'estat del sector cultural. Aquest apartat constitueix una eina essencial per entendre l'evolució de la cultura des de múltiples dimensions: des de la participació ciutadana fins a l'impacte econòmic, passant per la composició del teixit professional, la distribució territorial dels recursos, la dimensió de gènere i la diversitat dels àmbits culturals.

En aquesta edició, el capítol «Cultura en dades» incorpora el recompte biennal sobre la presència de dones en posicions de lideratge dins del sector cultural, amb l'objectiu de fer visibles les desigualtats persistents i promoure una cultura més equitativa. L'anàlisi mostra que, tot i els avenços en la participació femenina en molts àmbits de la creació i la gestió cultural, les dones continuen infrarepresentades en els càrrecs directius i de presa de decisions, la qual cosa afecta la capacitat del sector per reflectir la diversitat i garantir una governança inclusiva.

El document es tanca amb el capítol de conclusions, elaborat pel Plenari del CoNCA, que sintetitza les observacions principals extretes de l'anàlisi global de l'informe. Aquestes conclusions no només ofereixen una lectura crítica de l'estat actual de la cultura a Catalunya, sinó que també inclouen un conjunt de propostes estratègiques adreçades als responsables polítics, als agents culturals i a les institucions públiques i privades implicades en el desenvolupament cultural del país. A través d'aquestes recomanacions, el CoNCA reafirma el seu compromís amb la transformació i el reforç de l'ecosistema cultural català, amb l'objectiu de garantir-ne la sostenibilitat, la diversitat, l'equitat i el reconeixement social.

Diagnosi general del sistema cultural català

L'any 2024 ha estat testimoni d'una activitat cultural intensa i diversa a Catalunya, amb indicadors positius en diversos àmbits com la creació artística, la participació ciutadana i la inversió pública. Aquest dinamisme reflecteix una voluntat institucional i social de situar la cultura en un lloc central dins les polítiques públiques i en la vida quotidiana de la ciutadania. L'increment de les partides pressupostàries destinades a cultura, l'aparició de nous equipaments i la consolidació de projectes artístics en són una mostra clara.

Tanmateix, aquesta vitalitat contrasta amb una sèrie de deficiències estructurals que continuen condicionant el desenvolupament d'un sistema cultural plenament sostenible, equitatiu i divers. Entre aquestes debilitats destaquen la precarietat laboral persistent, les desigualtats territorials en l'accés a la cultura, la manca de representació de la diversitat social i cultural, i les tensions entre el sector públic i el privat. A més, la cultura encara no gaudeix d'un reconeixement transversal com a dret fonamental i com a pilar essencial de l'estat del benestar, fet que limita la seva capacitat transformadora.

L'informe d'enguany posa de manifest que només amb una mirada sistèmica i una acció coordinada entre institucions, agents culturals i ciutadania es podrà garantir que la cultura sigui realment accessible, rellevant i transformadora per a tothom.

A continuació es resumeixen les principals conclusions i recomanacions a les quals s'ha arribat amb l'elaboració de l'*Informe anual 2024*.

1. Drets culturals: la gran promesa encara pendent

- L'Avantprojecte de la Llei de drets culturals, tot i el seu potencial transformador, ha tingut una presència molt limitada en el debat cultural del 2024. Aquesta llei pretén garantir l'accés, la participació i la creació cultural com a drets fonamentals, amb una visió que supera el consum institucional per incloure la pràctica cultural quotidiana i la governança compartida.
- Tanmateix, un cop aprovada, el seu desplegament requereix definir un finançament específic, determinar com es produirà la participació ciutadana i establir indicadors que en mesurin l'impacte.
- El CoNCA alerta que, sense accions concretes, aquesta llei pot quedar-se en un marc simbòlic sense efectes reals.
- Per fer-la efectiva, cal una acció coordinada entre institucions, sector i ciutadania, amb recursos, mecanismes de participació i sistemes d'avaluació. Els drets culturals han de ser una realitat tangible arreu del territori, i no només una promesa legislativa.

2. Condicions laborals: la cultura no és sostenible sense dignitat

- Tot i el creixement econòmic del sector cultural —amb xifres rècord en vendes, assistència i inversió pública—, les condicions laborals dels professionals continuen sent precàries. Segons l'enquesta del CoNCA, un 23 % dels treballadors culturals ingressen per sota del salari mínim i només un 35 % superen el salari mitjà. A més, un 40 % han de combinar diverses feines per garantir la seva sostenibilitat econòmica.

- Aquesta precarietat afecta especialment les activitats artístiques i creatives, més exposades a la intermitència i a la manca de reconeixement. El contrast entre l'èxit de les estructures i la vulnerabilitat de les persones posa en qüestió la sostenibilitat del model actual.
- El CoNCA reclama polítiques que posin les persones al centre: millora de les condicions laborals, reconeixement professional, estabilitat i igualtat d'oportunitats. Sense dignitat laboral, no hi pot haver un sistema cultural just, inclusiu ni transformador.

3. Diversitat i representació: una cultura democràtica exigeix pluralitat

- La manca de diversitat ètnic-racial continua sent una assignatura pendent del sistema cultural català. Tant en els equips professionals com en els continguts, la diversitat és encara escassa i sovint relegada a espais marginals o alternatius.
- Aquesta absència no només reflecteix desigualtats estructurals, sinó que empobreix el relat cultural col·lectiu. El CoNCA alerta que una cultura democràtica no pot construir-se sense incorporar la pluralitat de veus i experiències que configuren la societat actual.
- Per revertir aquesta situació, cal que la diversitat deixi de ser un objectiu perifèric i esdevingui un criteri estructural en totes les polítiques públiques culturals: des de la formació i contractació fins a la programació i la participació comunitària.

4. Governança i col·laboració publicoprivada: calen models més justos i eficients

- L'informe posa en relleu les tensions estructurals entre el sector públic i el privat dins l'ecosistema cultural català. Un dels punts més crítics és la precarització derivada de la subcontractació en serveis públics, on sovint es vulneren drets laborals i es reproduïxen pràctiques com el fals autònom o sous per sota del mínim legal.
- També es denuncien diferències en els terminis de pagament: mentre que els agents privats paguen més ràpidament, les administracions públiques poden trigar fins a dos mesos, la qual cosa genera incertesa i problemes de liquiditat per als professionals.
- El CoNCA reclama una revisió profunda dels models de col·laboració, amb criteris de contractació que garanteixin condicions laborals dignes, transparència i responsabilitat social. A més, es proposa fomentar models de gestió mixta o comunitària, especialment en l'àmbit local, per adaptar millor els serveis culturals a les necessitats del territori.

5. Ús del català: entre l'impuls institucional i la baixa demanda digital

- Tot i que la llengua manté una presència significativa en l'àmbit institucional i educatiu, es veu sotmesa a fortes pressions polítiques, demogràfiques, tecnològiques i culturals. L'ús social del català ha retrocedit en diversos entorns, especialment entre les generacions més joves i en contextos urbans i digitals.
- L'any 2024 ha estat clau per a la promoció del català en l'àmbit audiovisual i digital, amb un augment històric de les subvencions al doblatge, la subtitulació i la producció original. També s'han impulsat iniciatives com les Beques Propulsió per fomentar la creació de continguts digitals en català. La situació social del català a Catalunya continua sent complexa i objecte de preocupació.
- Tot i aquests esforços, la demanda continua sent baixa: només el 4,2% de les reproduccions a plataformes digitals són en català. En canvi, al cinema, la versió original catalana ha guanyat pes, i això demostra que una aposta clara per la producció pròpia pot transformar els hàbits de consum.
- El CoNCA subratlla que cal complementar la producció amb estratègies de promoció, educació mediàtica i presència efectiva a les plataformes. El repte és fer del català una llengua viva i atractiva en l'ecosistema digital contemporani.

6. Equipaments culturals: sostenibilitat més enllà de la inauguració

- L'any 2024 ha vist un impuls destacat en la creació i reobertura d'equipaments culturals arreu del territori, com el Museu Morera o el Museu del Barroc. Tot i aquest dinamisme, el CoNCA alerta que l'obertura d'espais no en garanteix per si mateixa la viabilitat a mitjà i llarg termini.
- Molts equipaments pateixen mancances de recursos per mantenir una programació estable, personal qualificat i una gestió eficient. A més, sovint no responen a les necessitats reals de les comunitats locals ni incorporen criteris de sostenibilitat ambiental.
- El nou Pla d'Equipaments i Serveis Culturals de Catalunya 2025-2035 vol corregir aquestes disfuncions amb una xarxa d'equipaments de proximitat i una visió més territorial i participativa. El CoNCA insisteix que calen plans estratègics integrals per garantir que els equipaments siguin motors reals de dinamització cultural i cohesió social.

7. Educació i cultura: una aliança clau per al futur

- El 2024 ha marcat un punt d'inflexió amb la posada en marxa del Programa per a la millora de la presència de les arts i la cultura en l'educació, impulsat pels departaments de Cultura i Educació. Aquesta iniciativa busca integrar les arts com a eina pedagògica i acostar la cultura a tots els centres educatius del país.
- Amb un equip tècnic desplegat territorialment, el programa treballa per connectar el món educatiu amb el cultural, generar recursos per al professorat i ampliar l'accés dels infants i joves a experiències artístiques. Tot i els avenços, el repte ara és garantir-ne la continuïtat, l'equitat territorial i l'impacte real en el sistema educatiu.
- El CoNCA considera aquesta aliança com un pilar estructural per a una educació transformadora i una cultura arrelada socialment. Per consolidar-la, cal estabilitat pressupostària, formació docent, col·laboració amb els agents culturals i mecanismes d'avaluació que mesurin l'impacte educatiu i social del programa.

8. Governança cultural: dades, transparència i simplificació

- La creació de l'Observatori de la Cultura de Catalunya el 2024 ha estat un pas important cap a una governança basada en dades i evidències. Tot i això, l'informe assenyalava que encara hi ha mancances significatives: falta de dades actualitzades, desagregades i útils per a la presa de decisions. Aquesta situació limita la capacitat d'avaluar l'impacte real de les polítiques culturals.
- A més, la pressió burocràtica continua sent una barrera per a molts agents culturals, especialment els més petits o independents. Els processos administratius són sovint complexos, poc clars i desproporcionats respecte a la dimensió dels projectes.
- El CoNCA proposa, d'una banda, consolidar l'Observatori amb recursos, aliances amb universitats i indicadors robustos que mesurin participació, diversitat i impacte social i, de l'altra, simplificar la burocràcia amb procediments més àgils, eines digitals accessibles i finançament plurianual que permeti estabilitat i planificació. Una governança cultural eficaç ha de ser transparent, participativa i adaptada a la realitat dels agents que sostenen el sistema cultural.

9. Territori i desigualtats: una cultura de dues velocitats

- L'informe posa de manifest les desigualtats territorials persistents en l'accés a la cultura, especialment en zones rurals, perifèriques i de muntanya com les Terres de l'Ebre, l'Alt Pirineu o parts de la Catalunya interior. Aquests territoris sovint disposen de menys equipaments, menys programació estable i depenen de la iniciativa voluntària o de projectes puntuals, de manera que es genera una cultura de dues velocitats.

- Aquesta situació es veu agreujada per la manca de planificació estratègica en efemèrides culturals com l'Any Guimerà, que no han assolit l'impacte esperat ni han generat una mobilització cultural significativa.
- El CoNCA reclama una política cultural territorialitzada, amb recursos estables, circuits descentralitzats i una millor coordinació entre agents per garantir que la cultura arribi a tot el país de manera equitativa i cohesionadora.

En definitiva, l'*Informe anual* del CoNCA del 2024 ofereix una mirada crítica i propositiva sobre l'estat del sistema cultural català, el que posa en relleu tant els avenços com les fragilitats estructurals que el travessen. Tot i l'increment de la inversió pública i l'activitat cultural, persisteixen desigualtats laborals, territorials i de representació que comprometen la sostenibilitat i la justícia del model actual. El desplegament efectiu dels drets culturals, la millora de les condicions laborals, la incorporació real de la diversitat, la territorialització de les polítiques i una governança basada en dades i transparència són condicions imprescindibles per avançar cap a un sistema cultural més equitatiu, inclusiu i democràtic. El CoNCA reafirma que només posant les persones al centre i garantint l'accés universal a la cultura es podrà construir un futur cultural arrelat, transformador i compartit.

Resum de dades

DADES GENERALS

- (+) La **despesa pública en cultura** continua augmentant gràcies a la millora sostinguda de la dotació pressupostària per part de la Generalitat de Catalunya i les administracions locals. El pressupost destinat a cultura del conjunt de les administracions catalanes l'any 2024 ha arribat als 1.458 milions d'euros, una quantitat lleugerament superior a la de l'any anterior. Aquesta xifra representa una despesa de 182 euros per habitant, situant Catalunya per sobre d'Itàlia i Portugal en despesa en cultura per habitant, però encara per sota de l'Estat espanyol, que el 2023 va registrar 219 euros per habitant.
- (+) (-) La **despesa privada en oci i cultura** l'any 2023 es va situar en 4.927 milions d'euros, el 4,6% de la despesa total de les famílies catalanes. Aquesta xifra suposa un increment del 2,4% respecte al 2022, però encara es manté un 5% per sota dels nivells de despesa previs a la pandèmia (2019).
- (+) (-) El 2022, Catalunya comptava amb 50.608 **empreses culturals**, un 3,9% més que l'any anterior, el que va representar el 7,9% del total d'empreses del país. Pel que fa a l'**ocupació**, el sector cultural va donar feina a 111.706 persones, un 1,6% més que el 2021, tot i que encara per sota dels màxims històrics de 2008.
- (+) (-) El **valor afegit brut** (VAB) dels sectors culturals l'any 2022 va ser de 5.185 milions d'euros, el millor registre dels darrers deu anys. Aquesta xifra representa un 2,1% del total del VAB català, el que confirma la recuperació del sector després de la pandèmia, tot i que segueix per sota del 2,7% del total del VAB assolit l'any 2008.
- (+) La **balança comercial** de les indústries culturals catalanes l'any 2022 va mostrar un saldo positiu de 175 milions d'euros. Tot i que les exportacions van créixer un 16%, la caiguda de les importacions en un 33% va fer que la balança aconseguís el millor saldo positiu dels darrers cinc anys.

DADES SECTORIALS

Arts escèniques

- (+) L'any 2023, els **teatres** de Catalunya van recaptar 91,5 milions d'euros, la xifra més alta registrada fins ara, amb un increment del 14% respecte al 2022 i del 18% respecte al 2019. Tot i que el nombre de teatres actius (165) és lleugerament inferior al de 2019, les representacions programades (18.483) i els espectadors (4,4 milions) han superat àmpliament els nivells pre pandèmics.
- (+) (-) Les companyies de circ han mantingut una activitat estable, mentre que les de teatre han experimentat un cert creixement. En canvi, el sector de la dansa ha viscut una recuperació molt significativa: el nombre de companyies s'ha doblat respecte al 2019 (de 20 a 33) i les representacions han passat de 702 a 1.039.
- (+) (-) El nombre de **treballadors** de les companyies d'arts escèniques ha augmentat un 32% respecte al 2019 (de 1.038 el 2019 a 1.377 el 2023). Els **espectacles** presentats han crescut un 14% (985 espectacles presentats el 2023) i les **representacions** totals han tornat als nivells de 2019 (18.394 representacions el 2023). Les representacions fora de Catalunya han augmentat, tot i que les internacionals encara són un 14% inferiors a les de 2019. Els caixets han crescut un 42% respecte al 2019 i han arribat als 65,1 milions d'euros.

Arts visuals

- (-) El nombre de **galeries d'art** a Catalunya ha disminuït fins a 121 el 2022, 13 menys que el 2019 i 64 menys que el 2009. Aquesta reducció ha tingut un impacte directe en el nombre d'exposicions (de 1.080 el 2019 a 899 el 2022), visitants (de 161.205 el 2019 a 137.567 el 2020) i artistes exposats (de 3.525 el 2019 a 2.478 el 2020), amb una caiguda global d'activitat d'un 30 %. A més, el 60 % de les comarques catalanes no tenen cap galeria d'art.
- (+) El **Sistema Públic d'Equipaments d'Arts Visuals de Catalunya** (SPEAV), creat el 2020, ha consolidat una xarxa d'espais públics d'art contemporani. Aquest 2024 s'han incorporat 20 espais d'arts visuals d'arreu del territori que junt amb el 9 centres territorials d'arts visuals completen un sistema públic integrat d'arts visuals a Catalunya. Les visites als 9 centres territorials han incrementat un 13 % respecte l'any anterior, havent rebut més de 191.000 visitants.

Audiovisual i multimèdia

- (+) (-) L'**exhibició cinematogràfica** ha millorat notablement el 2023, amb 13,9 milions d'espectadors i 95,3 milions d'euros de recaptació, però encara es troba un 28 % per sota en espectadors i un 21 % per sota en recaptació respecte al 2019. El nombre de títols exhibits i pantalles actives s'ha estabilitzat.
- (+) (-) El **cinema en català** va assolir el 2022 una quota de pantalla rècord del 5,2%, impulsada per l'èxit d'Alcarràs, però el 2023 ha disminuït fins al 3,2%. Els espectadors de versió original en català han passat de 321.893 a 156.597. Tot i això, la producció en versió original en català es manté estable amb 25 títols, el mateix nivell que el 2019.
- (+) El nombre de **persones abonades a plataformes digitals** ha crescut un 63 % entre el 2020 i el 2024, i s'ha arribat a 15,5 milions de subscriptors. El nombre de llars subscrites ha passat de 4,3 a 6,8 milions, fet que consolida el consum audiovisual digital com a pràctica cultural majoritària.
- (+) El **sector dels videojocs** a Catalunya continua en expansió. El 2023, les 161 empreses actives van facturar 756 milions d'euros, un 7 % més que l'any anterior. El nombre de treballadors també ha crescut, un 12 %, arribant als 5.174 empleats.

Llibre i lectura

- (+) El **sector editorial** català va facturar 1.544 milions d'euros el 2023, un 7,1 % més que l'any anterior i un 26,6 % més que el 2019. També es van editar 42.176 títols, amb un increment del 3,3 % respecte al 2022. Els títols en català representen el 28 %, i s'han mantingut estables en els darrers cinc anys.
- (+) (-) Les 443 **biblioteques públiques** de Catalunya van rebre 21,7 milions de visites el 2023, un 22 % més que el 2022, però encara un 14 % per sota dels nivells del 2019. Els presencials van superar lleugerament els 14 milions, i el 40 % d'aquests van ser en català, el que representa una millora significativa respecte al 32 % del 2019.

Música

- (+) (-) L'any 2023 ha confirmat la recuperació del **sector de la música en viu**. En el cas de la música popular, s'han superat àmpliament les dades del 2019, amb 15.570 concerts, 4,1 milions d'assistents i una recaptació de 57,9 milions d'euros, que suposa un increment dels ingressos del 53 % respecte l'any 2019. En canvi, la música clàssica ha assolit

1.804 concerts, ha comptat amb 470.072 espectadors i ha recaptat 8,6 milions d'euros, el que suposa per sota de les dades assolides el 2019, en concret, en el cas de la recaptació és un 23 % menys de la taquilla aconseguida el 2019.

- (+) La **indústria discogràfica** catalana continua creixent, amb una facturació total de 16,9 milions d'euros el 2023, un 31% més que fa cinc anys. El mercat digital representa ja el 72% dels ingressos, mentre que els drets d'autor superen la facturació del suport físic. El 2024, les vendes en format físic al mercat català han augmentat un 9% en facturació i un 4% en unitats venudes respecte al 2023.

Museus, patrimoni i arxius

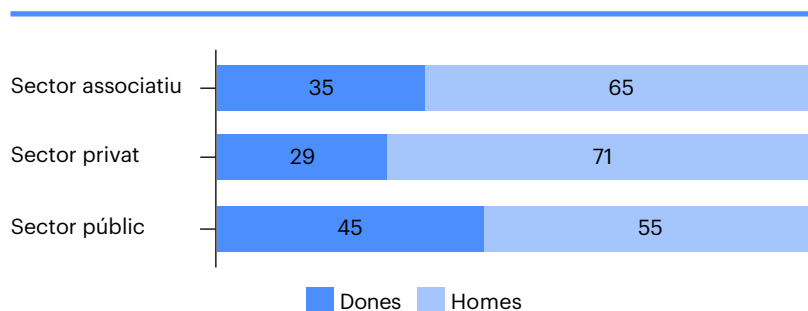
- (+) (-) Els **museus i col·leccions** de Catalunya van rebre 22,3 milions de visitants l'any 2023, un 31% més que l'any anterior i un 9% per sota dels nivells del 2019. El nombre de participants a les activitats organitzades també ha augmentat fins als 2,2 milions, tot i que les activitats realitzades han disminuït un 31% respecte al 2022.
- (+) Els **monuments** gestionats pel Departament de Cultura van rebre 329.808 visitants el 2023, un 14% més que l'any anterior i superant per primer cop els nivells del 2019. També s'han realitzat 1.546 intervencions arqueològiques, la xifra més alta registrada.
- (+) Els **arxius** catalans han continuat la seva tendència de creixement. El 2023 es van atendre 1,3 milions d'usuaris i es van consultar 5,7 milions de documents, amb un increment del 6% en metres lineals de documentació custodiada, que ha representat arribar als 972.327 metres.

LA PARITAT EN ELS ESPAIS DE LIDERATGE CULTURAL

- (+) (-) Les dades del 2025 indiquen que hi ha una tendència a que les dones lentament ocupin més llocs de lideratge dintre del sector cultural. En el cas del sector públic s'ha arribat a la paritat, mentre que en el sector privat i associatiu la participació de les dones en òrgans de govern és menor. Només tres de cada deu llocs de representació en òrgans de govern de les empreses culturals estan ocupats per dones i, en el cas de l'associacionisme cultural, les dones ocupen un de cada tres llocs dels òrgans de representació de les federacions del sector.

Dones i homes en llocs de lideratge

En percentatge. 2025

Font: Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, *Estadística sobre paritat en els llocs de lideratge de la cultura catalana*.

Condicions de treball d'artistes i professionals de la cultura

L'enquesta sobre les condicions laborals dels professionals del sector cultural a Catalunya ofereix una visió aprofundida de la realitat que viuen aquests treballadors. L'estudi posa en relleu tant la dedicació i el compromís dels professionals com les condicions en què desenvolupen la seva tasca i el retorn que n'obtenen. Aquest document sintetitza les dades més rellevants obtingudes a través de l'enquesta sobre les condicions laborals dels professionals del sector cultural durant l'any 2024.

Objectius de l'enquesta

L'enquesta pretén recollir informació suficient per fer una aproximació a la situació actual de les condicions de treball en el sector cultural català, definir les característiques sociodemogràfiques i de l'entorn de treball dels professionals de la cultura, detectar problemàtiques dintre dels diferents col·lectius professionals i descriure la percepció que tenen els professionals de la cultura de les condicions en què es desenvolupa el seu treball.

Perfil sociodemogràfic

- El 62 % dels treballadors culturals són dones, el 36 % són homes i l'1 % són persones no binàries. La majoria tenen entre 30 i 64 anys.
- El 82 % dels treballadors culturals han nascut a Catalunya i el 95 % resideixen a Catalunya; això reflecteix una forta connexió local en el sector cultural català.
- Un 20 % viuen sols, un 34 % conviu amb una altra persona i el 46 % formen part d'una unitat de convivència amb tres persones o més. La majoria contribueixen econòmicament a la unitat de convivència juntament amb una altra persona (56 %).
- El 41 % dels treballadors culturals tenen entre 20 i 40 anys d'experiència en el sector, principalment en el grup d'edat de 50 a 64 anys, i un 27 % hi tenen entre 11 i 20 anys d'experiència.
- Un 79 % dels treballadors culturals han completat estudis universitaris, un valor molt superior al del conjunt de la població (37 %). D'aquests, un 57 % han obtingut algun títol de postgrau o màster.
- Una petita proporció dels professionals culturals residents a Catalunya provenen de la resta de l'Estat espanyol (11 %), d'Europa (3 %) i del món (4 %).

Condicions laborals i ingressos

- El 47 % dels enquestats són treballadors amb contracte laboral, el 35 % són autònoms i el 26 % perceben drets d'autor (les categories no són excloents, per aquest motiu suma més de 100%).
- El 60 % dels treballadors culturals es dediquen exclusivament a activitats culturals, mentre que el 40 % compaginen la seva activitat cultural amb altres activitats.
- L'any 2024, el 23 % dels professionals culturals van ingressar menys del salari mínim interprofessional (SMI) i només el 35 % van obtenir ingressos superiors al salari mitjà brut de Catalunya. Això suposa que el 65 % dels treballadors culturals estan ingressant menys de 30.000 euros anuals.
- El 41 % dels professionals dels grups d'activitat de creació i interpretació perceben ingressos anuals inferiors a l'SMI, mentre que en els grups d'activitat de gestió i tècnica només el 15 % i el 10 % es troben en aquesta franja d'ingressos.
- La precarietat econòmica és especialment notable entre els autònoms i els perceptors de drets d'autor, dels quals el 30 % i el 34 % respectivament ingressen menys de SMI.
- El 71 % dels professionals culturals van mantenir els seus ingressos o en van experimentar un increment lleuger el 2024.

Desigualtats de gènere

- Els homes tenen un nivell d'ingressos més alt, amb el 40 % per sobre del salari mitjà brut de Catalunya, mentre que només el 33 % de les dones arriben a aquest nivell.
- No obstant això, les dones tenen una major dedicació exclusiva (62 % enfront del 56 % dels homes).

Afiliació i sindicació

- El 65 % dels professionals culturals estan associats a alguna organització representativa dels sectors culturals, però només un 10% estan afiliats a algun sindicat. Això indica una necessitat de reforçar les estructures sindicals i les organitzacions representatives per defensar millor els drets laborals dels treballadors culturals.

Treballadors amb contracte laboral i/o funcionaris

- El 79 % dels treballadors culturals amb contracte laboral han tingut un contracte durant tot l'any, mentre que el 9 % han encadenat contractes per completar l'any. Els treballadors amb contractes de tot l'any solen tenir nivells d'ingressos més alts i més estabilitat.
- El 80 % dels treballadors han tingut vacances durant l'any 2024, majoritàriament entre 3 i 6 setmanes. No obstant això, els treballadors que no han completat l'any amb un contracte laboral o que han encadenat contractes tenen més dificultats per gaudir de vacances.
- L'11 % dels treballadors han demanat alguna prestació social, com la prestació per desocupació o ajuts per a famílies nombroses. Només la meitat ha rebut aquestes ajudes, fet que posa de manifest la precarietat laboral en el sector cultural.

Treballadors autònoms

- El 65 % dels autònoms estan donats d'alta al Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA) tot l'any en algun epígraf cultural, mentre que un 23 % es donen d'alta intermitentment quan necessiten facturar alguna feina. Només un 4 % no declaren els ingressos per l'activitat cultural que fan.
- La majoria dels treballadors autònoms del sector cultural treballen més de 40 hores a la setmana (33 %), seguits per aquells que treballen entre 31 i 40 hores (29 %). Un percentatge significatiu de treballadors autònoms (41 %) declaren que no van fer vacances l'any 2024.
- El 38 % dels autònoms perfeccionen els seus encàrrecs a partir de sistemes informals com correus electrònics o l'acceptació d'un pressupost. Només un 23 % sempre signen un contracte per escrit. La major part de les retribucions pactades en aquests contractes són fixes (79 %).
- El 25 % dels autònoms indiquen que cobren puntualment en el moment de lliurar l'encàrrec, mentre que el 50 % han d'esperar fins a dos mesos després de finalitzar el contracte per rebre'n el cobrament. Només un 7 % dels autònoms han demanat alguna prestació social, com la prestació per desocupació o ajuts per a famílies nombroses.

Treballadors que perceben drets d'autor

- Només el 12 % dels creadors viuen totalment dels drets de les seves obres, mentre que el 60 % compaginen la seva activitat creativa amb feines com a treballadors autònoms i el 28 % disposen d'un contracte laboral.
- El 46 % dels autors donen d'alta les seves obres al Registre de la Propietat Intel·lectual, mentre que només un 28 % utilitzen llicències de Creative Commons. Un 36 % dels creadors no utilitzen cap d'aquestes dues mesures de protecció dels drets.
- El 40 % dels autors es queixen de la falta de reconeixement de l'autoria als crèdits de l'obra, especialment en la producció audiovisual, les composicions musicals i les publicacions de llibres. El 26 % han vist les seves obres reproduïdes sense autorització i el 20 % han trobat les seves obres modificades sense permís.

Organització del treball

- El 54 % dels treballadors de la cultura gaudeixen de flexibilitat horària, amb més flexibilitat per als autònoms i perceptors de drets d'autor (67 %) en comparació amb els treballadors amb contracte laboral (49 %).
- El 48 % dels treballadors culturals treballen en un lloc proposat per l'empresa, amb una proporció més alta entre els treballadors amb contracte laboral (62 %) i més baixa entre els autònoms i perceptors de drets d'autor (34 % i 28 %, respectivament). El treball a casa és més habitual entre els autònoms i perceptors de drets d'autor.

Satisfacció i reconeixement

- El 70 % dels treballadors de la cultura estan satisfets amb la seva feina, però el 71 % creuen que el seu treball cultural/artístic no té el reconeixement social que es mereix. El 54 % consideren que el seu sector és menys reconegut que altres.
- El 40 % dels treballadors indiquen que la seva activitat no permet la conciliació familiar, mentre que el 38 % indiquen que és fàcil conciliar treball i vida familiar. El 32 % manifesten haver patit algun tipus de discriminació en el seu entorn laboral.

Formació i professionalització

- El 79 % dels treballadors culturals han completat estudis universitaris, mentre que només un 2 % disposen únicament d'ensenyaments obligatoris. Això mostra un col·lectiu altament preparat, amb més capacitat d'adaptació en un sector en evolució constant.
- El 31 % dels enquestats han fet algun curs de formació contínua durant el 2024, en àmbits com el digital, tècnic, educatiu i d'accessibilitat, administració i gestió, arts creatives i màrqueting i comunicació.
- El 58 % dels enquestats estan preocupats per la manca d'oferta formativa pública en alguns àmbits artístics, cosa que obliga els alumnes a assumir costos elevats per accedir a la formació privada.

Intrusisme en el sector cultural

- Un terç dels enquestats indiquen que han patit o coneixen alguna situació d'intrusisme en el treball artístic i cultural. Els principals motius d'intrusisme inclouen la falta de qualificació i formació, amiguismes i contactes, falta de professionalitat, falta d'experiència en llocs de treball determinats, i ús inadequat de tecnologies.

L'enquesta revela una realitat complexa i diversa, marcada per la dedicació, la precarietat i la passió per l'art i la cultura. Tot i els avenços en la regulació i les mesures adoptades per millorar les condicions de treball, encara persisteixen nombrosos reptes que afecten el benestar i la seguretat econòmica dels treballadors culturals. Les desigualtats de gènere, la baixa sindicació, la manca de reconeixement social i les dificultats per accedir a una formació adequada són alguns dels principals problemes identificats. No obstant això, també hi ha oportunitats per millorar aquestes condicions a través de polítiques específiques, com ara la millora de les condicions laborals, la promoció de la igualtat de gènere, l'augment del reconeixement social del treball cultural i la millora de l'accés a la formació. Aquestes mesures poden contribuir a dignificar el treball cultural i assegurar un futur més just i sostenible per als professionals del sector.

Resum de l'*Informe anual sobre l'estat de la cultura i de les arts 2024*, elaborat pel Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA) en compliment de l'article 4. a) de la Llei 6/2008, de 13 de maig, que regula l'entitat, en el qual s'estableix que aquest organisme té per funció l'elaboració anual de l'informe sobre l'estat de la cultura i de les arts a Catalunya.

Informe complet disponible a <https://conca.gencat.cat/ca/detall/publicacio/2024-Informe-anual-sobre-lestat-de-la-cultura-i-de-les-arts-a-Catalunya>

Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons. Se'n permet la còpia, la distribució, la comunicació pública i la creació d'obres derivades, sense ús comercial i sempre que se'n reconegui l'autoria i es mantingui la llicència en les seves noves creacions.

Barcelona, juny de 2025